

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.



ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
 Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felelős szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Placz-utca 47. és 49. szám.

Hajdunánás ünnepe.

Nagy ünnepet ült vasárnap Nánás városa, mert ott leplezték le a Hajduság első Kossuth-szobrát. Ezen ünnepély részletes leírását alább adjuk, előrebocsátva az ünnepély egyik legkimagaslóbb pontját, **Rákosi Viktor** nánási hajdu követnek a szobor leleplezésekor tartott ünnepi beszédét:

Mélyen tisztelt ünneplő gyülekezet, kedves Hajdutesztvéreim!

Én a kicsinyek közt a legkisebb elhivattam Istentől, hogy a nagyok közt a legnagyobbat ünnepeljem. De merészséget tanulok a kis pacsirtától, mely elég vakmerő hajnalhasadtakor a nap fölé röpködni Isten dicsőségéről és a szabadságról dalolni. Én is repülök a mi fényes napunk fölé, hirdetem az Isten dicsőségét, a miért Kossuthot adta nekünk és danolok a szabadságról, melynek Kossuth a legnagyobb prófétája volt. (Élénk taps és éljenzés) Historiai föld ez, melyen állunk, bár itt várromok nem beszélnek a multról, historiává teszi a nép, a mely rajta lakik, a mely szolga és jobbhagy nem volt soha, mert ezt a földet és a szabadságot egyszerre kapta a nagy Bocskaytól. (Zajos éljenzés.) Azért ez a nép talán jobban megtudja becsülni a haza nagyjait, mint sok része az országnak, a hol pedig mohlepte várromok beszélhetnek az ősek nagy tetteiről. Ez a „nemzet“ 1000 éve él itt és én örök életet jósolok neki, mert mindig voltak nagy szellemei, akik a sivatagból kivezettek az ígért földére. Ilyen nagy szellem volt Kossuth Lajos.

Mit ecseteljek pályájából, tündöklök, mint a hadak utja az égen. Ecsetelem azt, amit saját szememmel láttam. Ecsetelem az ő halálát és feltámadását. (A szónok itt elbeszéli hogyan halt meg Kossuth Lajos Turinban, elbeszéli az olasz nép részvétét és a magyar nemzetnek hatalmas arányokban megnyilvánult gyászát.) Azután így folytatja beszédét: Így támadt fel Kossuth a saját nemzetében és így támadt fel most is faluról-falura, városról-városra és elérkezett a mai napon a szabad hajduk földére, Hajdu-Nánás városába és itt fog állani, példázván nem Kossuth nagyságát, hanem a mi hűségünket az ő emléke iránt. Itt áll előttünk előtörve a földből. Nézzetek reá. (Itt lehullt a lepel, óriási tömeg

dörgő éljenzéssel és tapssal üdvözölte a szobrot.) A éljenzés lecsillapultával Rákosi folytatja:

Itt áll a mi szobrunk Hajdutesztvérek! Félkezével a szívéhez kap, abba a nagy szívbe, melyből egykor a hallhatatlan érzelmek és gondolatok nilusi áradata tört elő, megtermékenyítvén az országot, **másik kezét ökölre szorítva mutatja, hogy nincs még vége a magyar nemzet 1000 éves küzdelmének.** Nincs még vége a Bocskay, Rákóczy-Kossuth harcának, még mindég nem a sima kéz, az ökölre szorított kéz politikájára van szükségünk, hogy szétüthessünk ellenségeink és irigyeink között, mert Magyarország nem szabadon repülő madár, hanem egy papírsárkány, melynek zsinagét a bécsi kéz fogja és porba rántja, a mikor akarja.

Ennek az állapotnak az összetörésére utal bennünket az érczököl és azért jó helyen van ez itt, ez a Kossuth szobor, mert ez az a föld, hol Kossuth a nemzeti ellenállást szervezte s idelelt a mi határaink mellett van a mi nagy városunk, a híres Debreczen, a hol Kossuth pályájának tetőpontjára lépett, a hol a legnagyobb csapást mérte, mikor a nemzet 1000 éves létét, becsületét megtámadó, bitorlónak a szemébe vágta a függetlenségi nyilatkozatot. (Zajos éljenzés.)

Hajdunép! Ha zivatar vonul át a határon, jusson eszedbe, hogy a menydörgés szavából Kossuth apánk érczszobra szól hozzád, hirdetvén a nemzet örök igazságait, a függetlenségét és a szabadságot. Azt kiáltván le hozzánk, ne feledd el nemzet az 1000 éves szenvedéseket és küzdelmeiket és ha jogaidat csorbitani akarják, a fejlődésedet megakasztani akarják, akkor ökölre szorított kézzel kiáltod: „**Ne bánts a magyart!**“ (Dörgő éljenzés.) És most fogadást teszünk a te lábaidnál Kossuth apánk, mindnyájan, a kik itt állunk asszonyok és férfiak, ifjak és vének, hogy a hazafiság szent tüzét, amelyet épen kaptunk őseinktől, sértetlenül adjunk át utódainknak. Kossuth apánk milliók nevében kiáltok hozzád:

Nem jól van a feje alja a népnek, Kellj fel apánk igazítsd meg szegénynek.

(Szünni nem akaró éljenzés. A jelenlevő képviselők felállnak és üdvözlik Rákosit.)

Fogadtatás a vasutnál.

Én, kit serdülő ifjukorom annyi szép emléke kapcsol a derék hajduvárosához, Nánáshoz, a Debreczenből hajnalban induló vonattal érkeztem a mai lélekemelő ünnepély színhelyére. A nánási népet már talpon találtam. A még buján zöldelő akácok uiczkák, a nemzeti színű lobogókkal feldiszlített jómódra valló házak, az ünneplő ruhába öltözött nők és férfiak, akik már ekkor a tágas piacztér felé igyekeztek, hol Kossuth szobra fehér lepellettel burkoltan várta a leleplezést: mind mind eleve hirdették azt a fenséges ünnepélyt, amelyre ilyen szép verő fényes őszi nap virradt.

Azután ki kocsin, ki gyalog megint kivonult az állomáshoz, ugyanazon sugárúthoz hasonló szép, nagy utcán, melyen az imént mi ballagtunk be.

Hogy a Debreczenből érkező vonat közönségét üdvözöljük. Nánás város színejavát ott láttuk a nyárfás állomáson. Csóhány László polgármestert, dr. Nagy Gábort, Sinay Antalt, Berencsy Gyulát és Gézát, Gyulai Sándort, Brassay Károlyt, Csiba Mártont, Magyar Gábort, Nagy Elek igazgatót, Nagy Lászlót, Csorvássy Mártont, Sáfány Gézát, Paulinyi Vilmost, dr. Csóhány Andrást, Gyulay Istvánt, dr. Nagy Lajost, Csorvássy Bélát, Nemes Miklóst, Sáfány Gézát és még sok előkelő polgárát Nánás városának. Ott voltak a már megérkezett vendégek közül: Rákosi Viktor, Benos László orsz. képviselő, Horvay szobrász; Csapó László, Simon Károly, dr. Veszprémy István, Babó Lajos lelkész, Bajdor János H. Hadházzól, Homolay Gyula pártelnök B.-Szentmihályról.

Azután még a vágányok között lengő nemzeti lobogók alatt a h.-nánási olvasókör, a Függetlenségi olvasókör, a 48-as honvédek, az iparos-kör, az iparos ifjuság tagjai; ismét 150 fehér ruhába öltözött nánási szép leány — lapunk kedves munkatársának, Deák Juliska kisasszony vezetése mellett; ismét: a Sohler szalmakalapgyárának munkásai foglalták el.

Ezrekre menő közönség viharos éljenzése üdvözölte a Debreczen felől berobogó külön vonatot. E vonaton jöttek a következők: Kossuth Ferencz, a függetlenségi párt elnöke, Horváth Gyula, Nessi Pál, Papp Elek, Kovács Gyula, Sebes Dénes, Hentaller Lajos, Mezössy Béla, Benedek János, dr. Bakonyi Samu és Pozsgay Miklós országgyűlési képviselők, Pósa Lajos feleségével, Lidi nével. Hajduvármegye képviselőjében Rásó Gyula kir. tan. alispán, Veszprémy Zoltán főjegyző, Czegléd Mihály t. főügyész, Sepsy Dezső, Orosz Endre, Cseke Miklós árvaszéki ülnökök, Pákozdy Sándor tb. aljegyző. H.-

Minden versenyt kizár

a Gerő áruháza. A legelegánsabb térfi- és fiu ruhát csak ott lehet legolcsóbban vásárolni. DEBRECZEN, placz-utca 47., a Dréher sörcsarnok kapuja mellett, (az „Emke“ kávéházzal szembe.)

Böszörményből: Somossy Béla polgármester és Nemes Zoltán főszolgabíró sokadmagukkal. H. Szoboszlórol: Fekete Sándor polgármester, Nábráczky István főszolgabíró, Ludány Géza, ifj. Lengyel Imre, Padrach Sándor, Adám Sándor, Kiresi János. Horog Gábor, Ludán Géza, Csanády János, Bor János. H. Dorogról: Lengyel Endre vikárius, Ujhelyi Andor parochus, Rajk Imre főbíró, Farkas Győző főjegyző, dr. Loóg Béla ev. ref. egyházi főgondnok, ifj. Ujlaki Andor, Görög Ferencz, Tóth Imre, Tóth Pál, Petrus Jenő, Kömmerling Jenő, Farkas Pál.

A nádudvari választókerületből: Dobi Sándor, Veres Géza ev. ref. lelkész (Nádudvar), Nagy Lajos, Balint Imre, Ritoók István (Kaba), Kiss József földesi főbíró, Fodor Gy. földesi aljegyző. H.-Sámsonból: Diószegi Mihály ref. lelkész.

Debreczen város képviselőjében a város fogatán jöttek Kovács József polgármester és dr. Magoss György t. főügyész, magukkal hozván Debreczen város hatalmas pálmakoszoruját, a város kék sárga szalagjával; velük volt Bakonyi Samu képviselő is.

A vendégek fogadtatása szívélyes volt, emelven azt maga a nánási nép is. Brassay Károly főgimnáziumi tanár mondotta az üdvözlő beszédet. Nánás város gazdagja és szegénye, nagyjá és kicsinye nevében köszöntve az érkezőket; azok nevében, akiknek apái a politikai és vallási szabadságért vértököt ontottak, akik a nagy Rákóczi szövegére fegyvert fogtanak és akik megértették Kossuth szövegét, hogy mindnyájának el kell menni!

Kossuth Ferencz válaszolt a Brassay Károly beszédére. Tudja — ugymond — hogy igaz magyar emberekhez szállott, Bocskai ivadékaikhoz, akik, ha kell, készen lesznek nemcsak szívvel, de karral is szolgálni a hazát és azokat a fenséges eszméket, amelyeket a ma leleplezendő szobor hirdetésekön nemzedékeknek is.

A vendégeket a nánásiak által kiállított uri fogatok vitték be a tellobogóztott városba. A hosszú, zászlós menet, amely előtt a tüzlőtő zenekar haladt, a széles utca két oldalán elhelyezkedett nép ezrei tüntető lelkesedéssel üdvözölték.

A leleplezés.

A leleplezés ünnepét a szokott vasárnapi istentisztelet előzte meg, a melyen Kossuth Ferencz is részt vett képviselő kíséretével, az alkalmi beszédet Benkó Lajos lelkész tartotta.

11 óra után járt az idő, midőn a szoborleleplezés ünnepé kezdődött Hajdu-nánásról és a szomszéd városokból és községekből, mintegy 15—18 ezernyi nép, ünneplőbe öltözve várta a téren a magasztos perczet, midőn Kossuth-éresszobráról lehull a lepel... A tüzlőtők által fentartott kordonon belől jeggyel lehetett résztvenni és a szoborral szemben emelvény is volt. Kossuth Ferencz, az előkelőségek és a dalárda, a mely daliás zászfőtartójával Berencsy Gyulával az élén vonult fel.

Az ünnepet a dalárda énekével nyitották meg. A Hymnusz felséges dallamát a közönség együtt énekelte dalárjainkkal...

Majd Csohány László polgármester igen érdekesen adta elő a szobor létesítésének történetét. Az 1902-dik esztendőben márczius 15-dikének ünneplése alkalmával, almási Nagy Gábor a polgári kör vacsoráján vetette fel, hogy a nánásiak Kossuthnak szobrot állítsanak. Még az este megkeresték a többi köröket és mintegy 1000 koronát gyűjtöttek össze. Megalakult a szobor bizottság is, majd népgyűlést is tartottak, gyűjtést indítottak, iveket bocsátottak ki és a nánásiak tisztán a magok erejéből (mint azt határozatilag is kimondták) felállították a nagy férfi szobrát. És

most e szobor leleplezése képezvén az ünnep tárgyát: a gyűlést megnyitja.

Csohány polgármesternek a hajduk hazafiságát és aldozat-készségét oly szépen jellemző beszéde után Rákosi Viktor mondotta el az ő költői szárnyalású remek ünnepi beszédét, a melyet lapunk első helyén adtunk és a mely beszéd közben az éresszoborról lehullott a lepel.

A Kossuth-szobor.

Horvay János szobrász, a nánási Kossuth-szobor határozott tehetségű alkotója szónokló helyzetben varázsolta elé és alkotta ércebe a nagy Kossuthot...

Egyik kezét szívéhez szoritja, másikkal, a jellegzetes öklöbe szoritott karral Bécs felé vág a szónoki ihlettől kimagasult, férfikorának virágjában ábrázolt, szép jellemét hiven kifejező arcú Kossuth...

A sikerült, természetes felfogású és kivitelű, művészileg is becsas szobor a lehető legjobb benyomást keltette és az örömtől ragyogó szemek lelkesen, büszkén tapadtak Kossuth érzalakjára... Sikerült művéért tapsviharral és éljenzéssel ünnepelték a szerény ifju és tehetséges művészt.

A dalárda a Tódor primásék zenekiséretével Huber szabadságdalát énekelte el.

Pósa Lajos

adta elő ezután gyönyörű, költői ihlettel megalkotott alkalmi költeményét, melyet gyújtó hatással és mesterileg adott elő Pósa. Ezen költemény a Kossuth-szobor képét is bemutató alkalmi lapban megjelent és ezrével osztogatták szét.

Pósa mélyen átérezte a költeményét és az egész nagy tömeget tüze gyújtó hével adta elő. A gyönyörű költeménynek befejező részét itt közöljük:

... Titokzatos moraj kél újolag
Hősök között, képek közt a falon...
Petőfi im leszál: „Talpra magyar!
Riadj, riadj, vérforraló dalom!
Segesvárnál elejtett lantomat,
Halljátok-e, kardommal pengotam —
Ébredj, óh Bem, dicső tábornokom!
Vezess tovább! E őre nemzetem!”

A lant szaván ébred az ősz vezér,
Petőfinek csak ennyit mond: „Fiam!”
Átöleli, mint szerető apa —
Zászlót ragad kezébe és rohan.
Szép, hófehér szakállá lengedez,
Utána az erdélyi hadsereg,
Mint a tenger szilaj hullámai,
Vagy erdőket ledőltő fergeteg!

A lobogó lobog... A dob pereg...
A harsonás a harsonába fú...
Hős Damjanics, Nagy Sándor is leszál
És sorba mind az a sok vértanu!
Vérző sebükbe mártják kardjokat:
„Szuronyt szegezz!”, s vezérli mind hadát.
Ijedve kél az osztrák és orosz,
Szurony elől fut, fut, ki merre lát.

Folytatják a szabadságháborút
Vitéz honvédek minden éjjelen...
Az éjjeli morajló harc fölött
Kossuth Lajos alakja megjelen.
Aranybabér borítja homlokát,
Körötte a jövő korszakok,
S mint égi szó ajkán, úgy mnydörög:
„Harczoljatok, mindig harczoljatok!”

A szobor átadása.

A dalárda a Pap Zoltán Kossuth-hymnusát elénekelvén dr. Nagy Gábor, a Kossuth-szobor bizottság lelkés elnöke, emelkedett, hatásos szép beszédben adta át a szobrot a város polgármesterének; hogy

bazafias kegyelettel őrizték meg. Egyidejűleg ősmertette a Kossuth-kultusz nagy jelentőségét is és a szoborhoz fűződő nagy eszményeket.

A lelkesedéssel fogadott átadó szavak után Csohány László polgármester átveszi a város közönsége nevében a szobrot és fogadást tesz, hogy éppen olyan hazafias szeretettel fogja megőrizni, mint a milyen szeretettel a bizottság és a közönség azt felállították. De nemcsak ő, hanem a közönség is leghűbb őre lesz az alkotásnak.

Kossuth Ferencz beszél a néphez.

A szobor átvétele után Kossuth Ferencz beszélt a néphez. Beszédjén átérezett, hogy szívéből és lelkéből fakadva — mondja minden szavát. Körülbelől ezeket mondotta.

Ime itt áll a szobor, ajkai némák. Mégis hallom a hangját, a mint harsogva szólal meg a szívémben. Hallgassátok meg e hangot ti is hajduk ivadéka! Azt mondja, hogy bár meghaltam, de az eszmém a sirból is kitör és eget kér. Azt mondja: elmúltam, de én igazságom nem mulok el soba. Azt mondja, hogy köztetek életem, köztetek élek a jövőben is. Odaszállok közébetek, mikor a hazát veszély fenyegeti. A jövő honvédje az én nevemmel megy a harcra — azt mondja, hogy a magyar ember a magyar szabadságnak, a magyar függetlenségnek, a magyar nép jólétének, boldogságának erős várát velem építi fel. Azt mondja: hirdesd fiam az én eszméimet. Ne rettenj vissza, mint a hogy nem rettentem vissza én sem. Maradj hű halálig, mint a hogy hű voltál életemben. És én meghallom e szöveget, bár csekély tehetséggel, de az övéhez hasonló honszerellemmel, felemelt fővel egyenes uton, magyar becsülettel, magyar tisztességgel és hazafisággal követem a példáját. Polgármesterök azt fogadta az önk nevében, hogy megőrzik ezt a szobrot. Kérem önöket, hogy ne csak a szobrot, hanem tartsák meg, őrizték meg azt a honszerelmet is, a melylyel e szobrot megalkották.

Kossuth Ferencz ezen alkalommal először időzött és beszélt a nánási hajduk között, a kik érthető érdeklődéssel ünnepelték ezen alkalomból és ezután következett a szobor megkoszoruzása:

A koszorúk.

Mintha minden kertje a hajduvárosoknak, Hajduvármegye mezeje egészen Kossuth-szobra számára nyitotta volna minden virágát a nyájas őszi napokon, annyi virágot, annyi koszort hozott a honfiúi lelkesedés a nánási Kossuth-szoborra.

Először a nánásiak tették le a szép szoborra a koszorukat s azután őket a vidéki küldöttségek követték. A szobor talapzatán hajomra gyűlt a temérdek koszoru. Koszort hoztak a következők:

H.-Nánás város közönsége, a szobor-bizottság, a h.-nánási ref. egyház, a h.-nánási izr. hitközség, Rákosi Viktor, a nánási kerület képviselője, a h.-nánási nők, a h.-nánási leányok (letette Deák Juliska), a h.-nánási izr. leányok és ifjak, a h.-nánási főgimnázium tanárikara, a h.-nánási ref. tanitotestület, a h.-nánási öreg honvédek, a

h.-nánási függetl. kör, a h.-nánási gazdakör, a h.-nánási iparos kör, a h.-nánási iparos ifjuság, a h.-nánási özeveg polgárok, D. Debreczen városi közönsége (letette Kovács József polgármester), Hajdúvármegye közönsége, a nadudvari választókerület, H. Bőszörmény, H. Dorog, H. Hadház városok közönsége, Búd Szent-Mihály község, H. Sámson, Téglás, Ujfehértó községek, a hadházi polgári kör, a h.-nánási első szalma-kalapgyár munkásai, a rodostói (bpesti) asztaltársaság tagjai, a hazai biztosító társaság. Összesen több mint negyven szebbnél szebb koszoru borította a legújabb Kossuth szobor talapzatát.

És végül a lelkesült közönség a Szózat elneklése után az ünnepi nap lelkesítő, felemelő jeleneteiről beszélgetve osztott szét független család tűzhelyeihez.

A bankett.

A nánásiak nagy fogadjának Debreczenbe is beillő tagas terme zsufolásig megtelt a délutáni banketten. Az első pohárköszöntőt Csobány László polgármester mondotta, éltetvén Kossuth Ferencet. Utána Kossuth Ferencz emelkedett szólásra. Kossuth Lajos emléke — ugymond — nem egy párté, hanem az egész nemzeté. Bizonyára pártkülönbség nélkül helyeslik, hogy Kossuth fia függetlenségi párti. Ha nem az volna, azt minden magyar emberszékeniesni tudná. Rég nem is volt az országnak olyan nagy szüksége a Kossuth név alatt képviselt szellemre mint most. Élesen elítéli azt a pártot, amely az 1867. XII. törvények alapján törekvást keresni az ország boldogulását. Ezt a törekvést országos szerencsétlenségnek tartja. Mert a 67-es alappal nem lehet a független Magyarországot felépíteni. Ő ezt a függetlenségi elveket atyjától amily tisztán, szelplőtlenül örökölte, — úgy akarja megőrizni és diadalra juttatni. Végül poharát a h.-nánási polgárságra üríti. Dr. Nagy Gábor a szobor leleplezésnél jefenvolt vendégeket, Papp Elek képviselő viharos tapsok között az önálló nemzeti magyar államot, Nagy Elek Kossuth Ferencet, Posa Lajost, Rákosi Viktort, Pósa Lajos viharos tetszés között a nánási polgárságot és Rákosi Viktort, Brassay Károly tanár Horvay János szobrászt, Horvay János a szoborbizottságot, Ritók Istvan Papp Elek, Kálmán Lajos a h. bősörményi függetlenségi párt elnöke Rákosi Viktort, Mezőssy Béát és Nessi Pált, majd dr. Bakonyi Samu a nánási közönséget éltette. Ugyancsak a nánásiakra emelte poharát Pozsgay Miklós orsz. képviselő is. Az emelkedett hangulatu bankett d. u. 5 órakor végződött.

Iskolás gyermekek a szobornál.

A nánási ünnepélynek talán legszebb, a szívet, lelket legjobban megkapó része délután zajlott le a már leleplezett szép szobor lábainál. A leszálló nap sugarai vették a tágas piac térre, mikor sok-sok ezer nép jelenlétben a nánási iskolák közel két ezer főnyi növendék seregét elővezették a tanítók, tanárok, hogy zsenge szívek áldozatát ők is lerakják a hazaszereget frissen emelt oltár kövére. A vendégek talán valamennyien ott voltak ennél a gyönyörű jelenetnél, hol érző szívű ember szem nem maradhatott könnyű nélkül. A nánási dalárda éneke nyitotta meg ezt a fenségesen szép ünnepélyt. Egy kis diák a gimnázium koszoruját tette le a szoborra. Nagy Gábor ügyvéd bájos leánykája pedig a polgári iskola koszoruját hozta el bátor szavak kíséretében helyezvén azt a szoborra. Azután egy kis nemzetiszínű szalagos szép kis harna leányka: Éles Zsuzsika Pósa

Lajos Fiamhoz című versét szavalta el meglepő ügyességgel. Utána Zsuga Imre, valamelyik elemi iskola növendéke talpra esett mondókáival lepte meg a közönséget. Pósa bácsi mindkét gyerek szavaiat azzal honorálta, hogy homlokán csókolgatta a bátor kis szónokokat. Nagy Elek éltette ezután a legnagyobb gyermekköltőt, Bankó Lajos az anyaszentegyház nevében köszönte meg Pósa Lajos közreműködését. Végül Pósa Lajos a gyermek sereggel hazafias imát mondott. A felejthetetlen szép ünnep a szózat elneklésével végződött.

UJDONSÁGOK.

Agy. nőttek két testvérét.

— Perlekedésből két gyilkosság. —

A Kossuth-ünnepélyt ünneplő nánásiakat izgalmas, kettős gyilkossági eset zavarta meg.

A réti pusztán kettős gyilkosság történt szombaton éjszaka. Szomszédos gazdák perlekedéséből és viaskodásából támadt ez a rettenetes eset.

Oláh László és István nevezetű testvérek rég agyarkodtak Hodos Imre nevű szomszédjokra; sőt leveréssel is fenyegettek. Szombaton is ilyen mérges czivódások estek a tanya-szomszédok között és midőn a két testvér Hodost megakarta támadni, Hodosnak egy sánta, nyomorék cselédje kétcsövű fegyverből rájuk lőtt, hogy a két testvér halálosan sebesülve rogyott össze. Az egyiknek a fejét, a másiknak a mellét ronsolták össze a lövések.

A halálosan sérült testvéreket még az éjszaka folyamán hazaszállították. A megdöbbenő gyilkossági esetben Ujfalussy József vizsgálóbíró vezeti a vizsgálatot és a csendőrség részéről Krausz őrmester intézi a nyomozást.

Az egyik testvér még vasárnap meghalt. A másik is haldoklik és mire e sorok napvilágot látnak, ennek a halálát is várhatjuk.

— **Hazatérő főispán.** Az amerikai világkiállításról 1-én érkezett Londonba Domahidy Elemér főispán, aki onnan egyenesen hazajő és már 4-én Domahidán lesz, a honnan még e hét közepén visszatér Debreczenbe.

— **Az őrnagy fia.** A debreczeni rendőrség körözése alapján, már említettük, hogy Moroda aradmegyei községben letartóztatták Takács János segédjegyzőt, aki Debreczenben besurranás útján két vakmerő lopást követett el. Az előkelő családból származó tolvajt vasárnap hozták vason Debreczenbe.

— **Elütött kerékpáros.** Vasárnap reggel 8 órakor a piac-utcán, a Bika kávéház előtt Szabó Lajos 14. sz. egyfogatu bérkocsis elütötte Tóth András honvéd utca 33. sz. a lakó hentessegédet, aki teljes erejével nekivágódott a kocsirudnak, amely kivetette az utra, de oly szerencsétlenül, hogy még a kocsis sárhányója is elkapta. A szeren-

csétlen fiatal ember mozdulatlanul terült el a kövezeten s azonnal vérhányás fogta el. Békési Márton rendőrőrsparancsnok kocsin a kórházba szállította. Az állapota nagyon súlyos. A szerencsétlenség hasonló módon történt, mint pár hét előtt Fridvaiszky Rezső fodrászzsal, aki bele is halt. A sokszor büntetett bérkocsis ellen a rendőrség az eljárást megindította.

— **Halálozás.** A benső fájdalom érzetével jelentjük, hogy szeretett jó fiam, jó testvér, sógor és rokon Gaszner Kálmán okleveles gyógyszerész, a városi közkórház gyógyszerárának gondnoka, életének 41 éves korában, rövid szenvedés után f. hó 2-án reggel elhunyt. A temetést f. hó 3-án délután 3 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint a városi közkórházból, az engedelmű szent mise áldozatát f. hó 5-én délelőtt 9 órakor fogjuk az egek Urának bemutatni. A temetésre fájdalmas szívünk bánatával hívjuk meg rokonainkat, az elhunyt barátait és ismerőseit. Debreczen, okt. 2. Gaszner Antal, Saint-Louis, Váczi Lajos, Özv. R. nő Ferenczné, Özv. Stenczinger Károlyné, Özv. Kornhoffer Józsefné, Özv. Gaszner Károlyné, özv. Torday Gáborné gyermekeivel, Gaszner Károly és neje Kugler Mária kis leányukkal; Gaszner Géza. A nagyszámu rokonság nevében. Béke havaira. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi.

— **Rablás az utcán.** Szombaton este a Piac-utca legforgalmasabb részén, a Magyar király kávéház előtt D. A. urnő kezéből Magyar Mihály 20 éves, nádudvari illetőségű legény kikapta a kezi tárczát és elszaladt vele. A közönség fogta el a vakmerő rablót, akit vasárnap átkísértette a rendőrség az ügyészséghez.

— **A Magyar Király kávéházban** ma Rác Károly és fia teljes zenekara hangversenyezik. Rendes és pontos kiszolgálásról gondoskodik Erős Jakab kávé.

x **Pénzkölcsönök** személyhiteire, jelzálogra gyorsan kiszakozól a 27 pénzügytellel összekötöttesben levő Rác Béla bankirodája Debreczen, Csapó-u. 12. Telek-könyvi kivonat, kataszteri birtok iv elnézése után azonnal megtudható, minő és mennyi kölcsön eszközölhető ki ingatlanra. Törlesztéses kölcsönök kisebb bérházakra is kaphatók. Bővebb magyarázatra vonatkozó tervezet Csapó-u. 12. sz. a. ingyen kapható.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál lévő kirakatban látható.

x **Amatőr otthon.** Érdekes ujtás. Azon tisztelt amatőrök, kik a Schwartz-féle üzletben fedezik fényképészeti cikkek szükségleteit, teljesen díjtalanul használhatják a volt Balkányi-féle műtermet, Piac-utca 81. szám, akár felvételre vagy bármilyen fényképészeti munkára, hol egy tanult fényképész áll rendelkezésükre, valamint egy kitűnő nagyító gép.

x **Mindenféle alkalmas ajándéktárgyak,** gyermekjátékok, háztartási cikkek és műiparú különlegességeknek igen olcsó beszerzésére őszintén ajánljuk **Mentze Henrik** ujdonságok áruházat, Piac- és Szent-Anna u. sarkán. Olcsó szabott árak!

Gőzmosóda

fehérneműekre



Debreczen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő kocsis.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Jó írásu egyén irodai munkákra jutányos áron vállalkozik. Czime a kiadóban.

Éjjeli szolgáltra keresünk egy ügyes 14-16 éves fiút. Bővebb a kiadóhivatalban.

Gyakorlott tanítónő bármily növendék tanítását elfogadja. Czim a kiadóhivatalban.

Biztos napi keresethez juthatnak mindazok, kik lapelárusítással foglalkozni akarnak. Jelentkezések a kiadóhivatalban.

Részletfizetésre kapható mindennemű kézmű áru, férfi- és női confection, u. m. vászon, kanavász, chifon, damaszk áru, ág- és asztalterítő, női ruha szövetek, posztó, czibelin, barchetek és flanellek, trico áruk és téli kendők olyan olcsó árban és oly nagy választékban mint sehol e városban. Kényelmes heti vagy havi részletekben fizethető. Legszolidabb kiszolgálás **Goldstein Samunál**, Simonffy-utca 2. (városi bérház.)

Fink, lányok, asszonyok fizetéssel lapelárusításhoz azonnal felvétetnek. Jelentkezhetni a kiadóhivatalban.

Ház eladás. P.terfia-utca 46. számú ház szabad kézből eladó.

Gyémánt **petroleum**
tisztán égő, szag nélkül
soha nem füstöl
1 liter 16 krajczár.
Deutsch Albert és Fia
fűszerkereskedésében, Hatvan u. 9. sz.

Háziurak és építész-urak figyelmébe.

Függő ereszes csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 1.60 fill.
Tetőn fekvő csatorna 18. számú I-ső rendű horganyozott vaspléből . . . á m. 4.-- fill.
Tető fedés négyzetméterenkint 18. számú I-ső rendű vaspléből . . . á m. 3.30 fill.
Ezen minták fekete pléből festve 15% olcsóbb. Más előforduló **épület munkát** rajzszerűn kivitelben olcsóbban 10%-al, mint Budapestben.

Fűthető fürdőkádak . . . 40 K.-tól feljebb.
Rendes fürdőkádak . . . 20 K.-tól "
Gyermek fürdőkádak . . . 10 K.-tól "
Üllő fürdő kádak . . . 11 K.-tól "
Kályha csövek egyenes . . . 30 F.-tól feljebb.
könyök csövek . . . 40 F.-tól "

Borforralók . . . 60 F.-tól "
Mindentéle konyha czikkeket raktáron tartok feltűnő olcsó árban.
Elvállalok évi klozet kezelést 8 koronáért.

Kövesi József
bádogos mester.
DEBRECZEN, Széchényi utca 1.
Donogán és Somossy céggel szemben.

Megérkeztek
az őszi és téli idényre
a legujabb
Női divatkelmék,
Blouse selymek,
remek kivitelű
mosó flanelek, velezek
SZABÓ LAJOS FIAI
Debreczen, Rózsa-tér.

Nagy raktár
Szőnyeg
Függöny
Butorszövet
Linoleum
Bőrvászon
Ág- és Asztalterítő
Flanell takaró
Pokrócz
Paplan és Matraczokból
Donogán és Somossy
Kunz József és Társa utódai cégénél
DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

KOCH TESTVÉREK DEBRECZEN,

PIACZ-UTCZA 51.
CSANAK-HÁZ.

Budapest legnagyobb férfi-, fiu-, leányka- és gyermekruha áruházának debreczeni fióküzlete



Az első nap bevételének tiszta jövedelmét a Debreczen sz. kir. város részére beszerzendő mentő kocsi javára adományozzuk.